

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ГІПЕРАКТИВНИХ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Навчання іноземної мови зумовлене соціально-економічними, політичними та соціокультурними факторами. Процес оволодіння учнями іноземною мовою, на відміну від оволодіння рідною, цілеспрямований і керований, оскільки вчитель вибудовує його за власним планом і реалізує під час спілкування на уроках та в позакласній роботі з учнями. Навчити учнів спілкуватись іноземною мовою потрібно не на останньому ступені навчання, коли вже накопичений певний запас мовних засобів, а з першого уроку іноземної мови. Науковцями доведено, що оптимальним віком для вивчення іноземних мов є проміжок від семи до дванадцяти років, відтак саме в молодшому шкільному віці слід приділяти особливу увагу вивченню іноземної мови.

Дослідженням питання мотивації займалися вітчизняні та зарубіжні вчені і дослідники. Так, філософський аспект проблеми мотивації представлений в працях: Г. Сельє, В. Франкла, Е. Фромма, К. Юнга. У вітчизняній педагогіці в дослідженнях М. Данилова, А. Макаренка, М. Пістрак, В. Сухомлинського розроблені загальнопедагогічні положення формування мотивації навчання школярів як невід'ємного компоненту розвитку особистості. Ці концептуальні положення про роль і значення потреб, інтересів, мотивів у життєдіяльності школи та учнів отримали подальший розвиток і конкретизацію в роботах О. Гребенюка, Є. Ільїна, А. Маркової, Г. Щукіної та інших. Проблема гіперактивності школярів цікавила таких науковців як В. Трошин, А. Радаєв, Ю. Шевченко, Л. Ясюкова.

Основна мета даної публікації полягає у з'ясуванні основних особливостей формування мотивації до вивчення іноземної мови у гіперактивних молодших школярів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Початкова школа – це той етап, на якому важливо прищепити учням позитивне ставлення до іноземної мови, умотивувати необхідність і значущість володіння нею, виробити базові навички й уміння, необхідні для подальшого розвитку комунікативної компетенції. Проте, варто звернути увагу й на те, що молодший шкільний вік визначається важливими зовнішніми обставинами в житті дитини – вступом у школу. У такому віці дитина вже майже готова до систематичного навчання у школі, але багато школярів молодшого шкільного віку характеризуються гіперактивністю.

Відтак, найактуальнішим аспектом є формування мотивації саме у гіперактивних молодших школярів. Сьогодні терміни «гіперактивність» і «дефіцит уваги» так широко вживаються, що їх починають застосовувати мало не до кожної другої непосидючої дитині. Подібно західним колегам, російські психіатри та психологи вважають, що в початковій школі близько 20 % дітей є гіперактивними і нав'язують батькам думку, ніби їхні

активні діти психічно хворі і потребують лікування або особливого спостереження. Первинні ознаки гіперактивності – нездатність зосереджувати увагу на досить довгий час і надто імпульсивна поведінка. Незначні порушення в центральній нервовій системі у таких дітей призводять до того, що вони не можуть зосередитися на якійсь одній задачі і швидко перемикаються з одного виду діяльності на інший. Основною відмінністю гіперактивності від активності (як темперамента) за твердженням багатьох науковців є те, що гіперактивність – це не риса характеру, а наслідок неблагополучних пологів, порушень протягом 1 року життя чи мозкової дисфункції.

Проте, дитина не винна, що вона є такою жвавою, тому нема сенсу сварити її, карати, влаштовувати бойкот. До того ж, в деяких випадках гіперактивність може бути результатом завищених вимог батьків, які діти не можуть виконати через свої природні здібності або ж через перевтому. Говорячи про «мотивацію», «мотиви», зазвичай мають на увазі ті фактори, які спонукають людину до діяльності. Джерелом мотивації в найбільш загальному розумінні є певна потреба, що створюється на основі суперечностей між тим, що людина має, чим володіє, чого досягла, і тим, чого вона ще не має, чим не володіє, чого не досягла. Якщо в сферу таких потреб потрапляє володіння іноземною мовою, вони стають мотивацією до її засвоєння [2].

Діти молодшого шкільного віку ставлять цілі на найближче майбутнє, пов'язані зі справжніми подіями. Мотивом, що реально діє, стає отримання високої оцінки або похвали. Найбільш ефективними методами формування мотивації до вивчення іноземної мови гіперактивними школярами можуть виступати інтегровані уроки та ігрові технології, що охоплюють всі види мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання, письмо). Вони допомагають в оволодінні іноземною мовою, окрім того учні відчують емоційне задоволення як у процесі гри, так і під час досягнення результатів. Гра сприяє створенню на уроці умов звичного мовного спілкування, знімає напруження, викликає зацікавленість.

Чимало видатних педагогів справедливо звертали увагу на ефективність використання ігор у процесі навчання. В іграх особливо повно й часом несподівано проявляються здібності дитини. Задовольняючи потребу гіперактивної дитини гратися, перевтілюватися, рухатися, ми забезпечуємо умови до вивчення іноземної мови та підвищуємо якість навчання. Така форма навчання не виснажує нервову систему та організм дитини, а реалізується головним чином за рахунок мимовільних процесів сприйняття і пам'яті. Оскільки гра, що охоплює елемент змагання, мотивує мовленнєву діяльність, а мотиви є чинниками активізації психічних процесів, то відбувається позитивний вплив на психічний розвиток гіперактивної дитини [1]. Організація різного виду дидактичних ігор на уроках іноземних мов у початковій школі викликає в учнів позитивне ставлення до цього предмету. Проведення уроків іноземної мови з використанням ігрового матеріалу активізує школярів, сприяє досягненню високої результативності

занять та виховує любов до іноземної мови.

Таким чином, вдало підібрана і організована дидактична гра слугує дієвим мотивом вивчення іноземної мови гіперактивними школярами у початковій школі. Вона є сильним емоційним подразником, який дозволяє долати психологічні перешкоди, що заважають іншомовному спілкуванню, підвищує ініціативність й активність гіперактивних учнів, а також стимулює позитивні емоції, розвиває інтерес до іноземної мови, який з'являється за рахунок задоволення і радості від участі у ігровій діяльності. Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі можуть бути пов'язані з розвитком навичок усного мовлення під час вивчення іноземної мови у початковій школі.

Список використаних джерел:

1. Роль гри в процесі формування усного мовлення учнів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ua-referat.com/Роль_гри_в_процесі_формування_усного_мовлення_учні. – Заголовок з титульного екрану.
2. Формування мотивації при вивченні іноземної мови [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00137025_0.html. – Заголовок з титульного екрану.